

Noćna vožnja razaračima

Por. b. b. Gavriilo Antić, Split

Teško je to probuditi se u 2 sata po ponoći. Drug Blažo, koji je u kabini spavao ispod mene, zove me i gura rukom:

— Hajde, diži se! ... Sad će biti »na vez«.

Trzam se i hitro ustajem, pravim se bodar, kao da mi je lako ustati. Ustvari, spava mi se, očni kapci mi se sami zatvaraju.

Hladna voda nešto olakšava stvar. Poslije umivanja već je bolje.

Kad je bilo »na vez« izgledalo je, kao da nitko nije ni spavao.

Brzo i lako isplovljavali smo iz četveroveza. Noć je oblačna i gusta, gotovo neprozirna. Iza nas su se već izgubila gradska svijetla, a ispred nas gusti mrak. Samo se vidi svjetlucaje onog

svjetionika u daljini i poziciona svijetla razarača iz naše brazde.

Naš brod je komandni. Iz kabine na komandnom mostu čuje se glas: »Kopno«... »Kopno«... Ja »Biska«... ja »Biska«... prijem ... prijem...

To je radista-mornar Petar Simić. On upravo održava vezu ultrakratkim talasima sa onima iz brazde. Sad se čuje i prigušeni glas onog radiste sa susjednog broda, koji se odaziva na poziv.

Poslije izvjesnog vremena oficir palubne stráže javlja:

— Po pramcu 200 m eksplodirala granata... Bljesak primijećen u azimutu pravom 190.

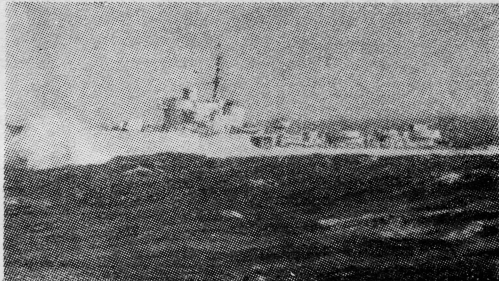
I odmah zvuk sirene. Uzbuna!

Po palubi odjekuje neujednačeni topot mnogobrojnih nogu i vide se samo siluete mornara, koji jure na svoja oružja. Likove je teško razaznati. Topot je brzo prestao, jer su svi brzo zauzeli svoja mjesta.

Prilazim posadi jednog topa. Ništa se ne čuje. Ni jedna riječ, čak nema ni nekog suvišnog pokreta, koji bi izazvao šum. Pogledi su uprti negdje u mrak, u ovu tmurnu noć, iz koje odnekud vreba »neprijatelj«.

»Neprijatelj« se ne pojavljuje, ali može svakog časa da napadne. Treba biti spreman, da te ne iznenadi.

Dok nije počelo da sviče, bilo je nekoliko pretpostavki i još dvije uzbune. Bio je i »kvar«

Razarač u vožnji

kormila, te je vodnik Bulat uključio kormilo na rezervnom komandnom mostu, pa je čak i brod »tonuo«.

U svitanju pojavili su se i mlazni avioni po krmi, pa su nišandije Branko Djurović i Marko Čurković morali brzo da rade i precizno nišane.

Približavamo se luci, u koju treba da uplovimo. Za kormilom je mornar Donadić. On je kormilar tek kratko vrijeme, ruka mu još nije sigurna, te je brod pomalo skretao s kursa.

Komandant, kome nijedna stvar ne može lako da izmakne, zapaža to kod Donadića. On ga poučava.

... Treba da osjetiš u kom momentu treba kormilo vraćati. Odstupanja od kursa ne smiju da budu velika...

U komandantovim riječima osjeća se ne samo pouka, nego i podrška i povjerenje, da će ovaj mladi mornar biti dobar kormilar.

U teško, olovno-sivo jutro uplovljavali smo u luku.

— Da li ti se spava? — pitam jednog druga.

— Sada ne. Ali noćas kad smo ustajali...

Tu je odmahnuo rukom i dodao:

— Navikao sam... mornar sam...

Dok je brod u luci

Veče je, ali ne ono ljetno, kada svi hrle na palubu. Kiša je natjerala mornare u njihov prostor i zato je tamo živo.

Upravo sam naišao u vrijeme kulturno-masovnog. U jednom dijelu prostorije vježba mali hor. Vodnik Ivan Krbačić je horovođa.

— Kako radi hor? — pitam ga.

— Vježbamo dva puta nedjeljno — kaže on — i svaki put kad imamo vremena. A to je za naše brodske prilike dovoljno.

Pored hora sjedili su mornari Abramušić i Zobra. Prvi je u ruci imao gitaru, drugi mandolinu. Čekali su, da hor prestane, pa da oni nešto otviraju.

Brodski »ćata« Marić upravo je naišao u prostor, kad ga zaustavi jedan iz hora.

Razarači u luci

— Slušaj, da mi prekucaš jednu pjesmu!

— Nemam sad vremena... kasnije... — odgovori Marić.

Ipak uzima rukom ispisan tekst, zagleda ga i stavlja u džep i drugovi znaju, da će im to učiniti, jer se pjesme lakše uče kad ih svi imaju prekucane.

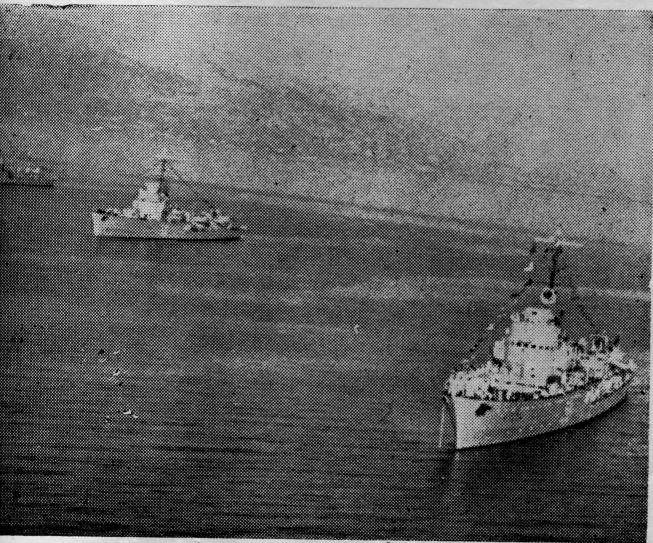
U ovo vrijeme izdaju se i knjige za čitanje. Bibliotekar Ibrahim Seferović uvijek ima dosta »dužnika« i uvijek mu je oko 70 posto knjiga na čitanju, tako da je do sada većina mornara pročitala dobar broj knjiga.

Čitati se, naravno, u ovo vrijeme ne može. Ima i takvih, koji to mogu. To su oni, kojima ne smeta razgovor drugih, ali ipak se knjige čitaju. Slobodno vrijeme uvijek je maksimalno iskorišćeno.

Na sredini za stolom mornari Stanković i Šeparović završavaju šah-partiju (pozicija je remi), dok Biočić i Živković uče tango (»treba i to znati« — kažu).

Ovim mornarima ne smeta ograničen brodski prostor, da sprovode kulturno-masovni rad.

Tako otprilike kod njih izgleda uveče, kad su u luci.

Razarači na sidrištu